

De scan inkomensaanvulling voor minima ten behoeve van participatieprofessionals

Mensen met een laag inkomen hebben meer kans op schulden, met alle mogelijke gevolgen van dien. Preventie is een effectief middel om deze problemen te voorkomen. Vaak maakt men geen gebruik van allerhande voorzieningen die openstaan. Deze tool van Langhenkel Sociaal Domein biedt participatieprofessionals in bijvoorbeeld gemeenten, sociale (wijk)teams en bij zorgaanbieders en zorgkantoren een handig overzicht van de beschikbare voorzieningen, waardoor mensen met een laag inkomen snel op het juiste spoor kunnen worden gezet.

Wat	Algemene bijstand op grond van de Participatiewet
Wanneer	Als het inkomen onder het minimuminkomen ligt, heeft men wellicht recht op aanvullende algemene bijstand. Ter indicatie: het gaat om een bruto (belastbaar) jaarinkomen lager dan circa 1) bij gehuwden gezamenlijk € 20.063 en 2) bij een alleenstaande ouder én 3) een alleenstaande € 15.608. De alleenstaande ouder heeft daarnaast vaak recht op een verhoging van het kindgebonden budget (zie Kindgebonden budget).
Waar	Gemeente (vanaf pensioengerechtigde leeftijd is de SVB bevoegd)

Wat	Toeslag op grond van de Toeslagenwet
Wanneer	Als een uitkering op grond van de WW, WIA, ZW, WAO, IOAW/Z of Wajong onder het sociaal minimum ligt (veelal het gevolg van het feit dat eerdere werkzaamheden parttime plaatsvonden) of als een werkgever in het tweede jaar van ziekte onder het minimumloon uitbetaalt, heeft men veelal recht op een toeslag op grond van de Toeslagenwet die aanvult tot minimumniveau. Is dit niet het geval, dan kan men aanvullende algemene bijstand aanvragen.
Waar	UWV

Wat	Bijzondere bijstand op grond van de Participatiewet
Wanneer	Mensen op of rond het bestaansminimum - tot circa 110% van de eerder genoemde jaarbedragen wordt doorgaans beschouwd als een laag inkomen - kunnen bij bijzondere én noodzakelijke bestaanskosten, bijzondere bijstand aanvragen, daarnaast kunnen vermogensgrenzen worden gehanteerd. Voor huiskosten (na bijvoorbeeld uithuiszetting), inrichtingskosten (bijvoorbeeld na echtscheiding) en duurzame gebruiksgoederen (bijvoorbeeld een koelkast die vernieuwd moet worden) wordt deze bijstand veelal in de vorm van een lening verstrekt. Verder kan gedacht worden aan bijzondere bijstand voor kosten ingevolge rechtsbijstand, bewindvoering en bijzondere (school)kosten voor de kinderen. Het recht op en de hoogte van de bijzondere bijstand verschilt per gemeente.
Waar	Gemeente

Wat	Huurtoeslag
Wanneer	Mensen met een laag inkomen en zelfstandige woonruimte kunnen in aanmerking komen voor huurtoeslag. De hoogte van de huurtoeslag is afhankelijk van de woonsituatie, het inkomen, de leeftijd en de huurprijs. Voor de berekening van de huurtoeslag wordt verwezen naar www.toeslagen.nl .
Waar	Belastingdienst

Wat	Woonkostentoeslag (bijzondere bijstand op grond van de Participatiewet)
Wanneer	Mensen die te maken krijgen met een plotselinge terugval in inkomen (werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, etc.), waardoor ze op grond van 1) het jaarinkomen geen of geen volledig recht op huurtoeslag hebben, maar op basis van hun actuele inkomsten niet in staat zijn hun huur te betalen of 2) door een te hoge huur geen recht hebben op huurtoeslag, kunnen woonkostentoeslag aanvragen. Voor zover de huur niet te hoog is, krijgt men deze toeslag tot het moment waarop wel recht ontstaat op volledige huurtoeslag (meestal 1 januari van het volgend jaar). Bij een te hoge huur voor huurtoeslag kan de woonkostentoeslag blijven doorlopen. Aan deze woonkostentoeslag wordt meestal een verhuisplicht verbonden. Download de gratis berekeningstool op www.langhenkel-talenter.nl .
Waar	Gemeente

Wat	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz 2004)
Wanneer	Zelfstandigen, waaronder ZZP-ers, kunnen als het inkomen tijdelijk onder het sociaal minimum zakt, een beroep doen op het Bbz 2004, vanuit deze regeling kan onder meer tijdelijk een aanvullende inkomensvoorziening verstrekt worden.
Waar	Gemeente

Wat	Collectieve ziektekostenverzekering op grond van de Participatiewet
Wanneer	Veel gemeenten kennen een collectieve ziektekostenverzekering met een of meer aanvullende pakketten voor mensen met een laag inkomen (zie de eerdere opmerkingen over een laag inkomen onder 'bijzondere bijstand') en beperkt vermogen. De premies zijn veelal lager dan wanneer men zelf de verzekering afsluit, de vergoedingen daarentegen zijn veelal uitgebreider. Ook wordt wel het eigen risico meeverzekerd.
Waar	Gemeente

Wat	Gemeentelijke minimaregelingen
Wanneer	Veel gemeenten kennen voor mensen met een laag inkomen zaken als een stadspas, vergoeding van de zwemlessen van de kinderen, kwijtschelding van gemeentebelastingen, tegemoetkomingen voor studieboeken van de kinderen, vergoeding voor energiebesparingsmaatregelen, gebruikmaking van een klusdienst, etc. Een en ander verschilt per gemeente.
Waar	Gemeente

Wat	Kwijtschelding waterschapsbelasting
Wanneer	Mensen met een laag inkomen komen vaak in aanmerking voor (gedeeltelijke) kwijtschelding van de waterschapsbelasting.
Waar	Waterschap

Wat	Individuele inkomstenoeslag
Wanneer	Als een persoon langdurig een laag inkomen heeft en 21 jaar of ouder is, maar nog niet de pensioenleeftijd heeft bereikt, geen scholier of student is en geen al te groot vermogen heeft, heeft hij of zij doorgaans jaarlijks recht op de individuele inkomstenoeslag op grond van de Participatiewet. Deze wordt gebruikt om bijvoorbeeld duurzame gebruiksgoederen te vervangen, omdat daarvoor vanuit een laag inkomen meestal niet gereserveerd kan worden. Het gaat meestal om een bedrag van een paar honderd euro. De toe te kennen bedragen, evenals voorwaarden om in aanmerking te komen, kunnen per gemeente verschillen. Zo bepaalt elke gemeente voor zich wat een laag inkomen is en wanneer dit langdurig is.
Waar	Gemeente
Wat	Voedselbank
Wanneer	De Voedselbank stelt wekelijks voedsel(pakketten) beschikbaar voor mensen die onder een (lokaal bepaald) bestaansminimum leven.
Waar	Verschilt per gemeente
Wat	Zorgtoeslag
Wanneer	Als een persoon een laag inkomen heeft, kan zorgtoeslag aangevraagd worden als tegemoetkoming in de kosten van de zorgverzekering. Om zorgtoeslag te krijgen, moet iemand 18 of ouder jaar zijn, de Nederlandse nationaliteit hebben, een Nederlandse zorgverzekering hebben en het inkomen mag niet te hoog zijn. Naarmate het inkomen hoger wordt, wordt per maand telkens minder zorgtoeslag ontvangen tot er geen recht meer is. Voor de berekening van de zorgtoeslag verwijzen wij naar www.toeslagen.nl .
Waar	Belastingdienst
Wat	Kinderbijslag
Wanneer	Met de kinderbijslag betaalt de overheid mee aan de kosten die horen bij de opvoeding van een kind. Woont of werkt men in Nederland en heeft men kinderen jonger dan 18 jaar, dan bestaat er veelal recht op kinderbijslag. Als men thuis een gehandicapt kind verzorgd kan onder voorwaarden dubbele kinderbijslag worden verstrekt.
Waar	SVB
Wat	Kindgebonden budget
Wanneer	Als een gezin met inwonende kinderen jonger dan 18 jaar een laag inkomen heeft, kan een kindgebonden budget worden aangevraagd, voor echtparen geldt een hogere inkomensgrens. Men moet in beginsel aanspraak kunnen maken op kinderbijslag om in aanmerking te komen. De hoogte van het kindgebonden budget is afhankelijk van het aantal kinderen en het inkomen. Bij een inkomen boven het minimumloon loopt de hoogte geleidelijk terug. Voor alleenstaande ouders wordt het kindgebonden budget opgehoogd met een zogenaamde alleenstaande ouderkop. Dit is een bedrag van circa € 260 per maand. Voor kinderen van 16 en 17 jaar geldt nog een verhoging in verband met schoolkosten. Voor de berekening van het kindgebonden budget verwijzen wij naar www.toeslagen.nl .
Waar	Belastingdienst
Wat	Inkomensafhankelijke combinatiekorting
Wanneer	Mensen met een inkomen uit arbeid van circa € 5.100 (of meer) op jaarbasis en op 1 januari van het belastingjaar een inwonend kind onder de 12 jaar voor minimaal 6 maanden een inwonend kind onder de 12 jaar, kunnen recht hebben op deze voorlopige teruggaaf. Het maximale bedrag per jaar is circa € 2.900 en wordt maandelijks uitbetaald. De maximale hoogte wordt bereikt bij een loon van circa € 30.000 per jaar.
Waar	Belastingdienst
Wat	Kinderopvangtoeslag
Wanneer	Als binnen een gezin één of meer kinderen naar een geregistreerde dagopvang of buitenschoolse opvang (BSO) gaan, kan men kinderopvangtoeslag aanvragen. Men moet in beginsel aanspraak kunnen maken op kinderbijslag en werken (of een re-integratietraject of een inburgeringstraject volgen) gedurende de opvanguren om in aanmerking te komen. Als er sprake is van een echtpaar moeten beide partners werk hebben of een re-integratietraject volgen. Voor de berekening van de kinderopvangtoeslag verwijzen wij naar www.toeslagen.nl .
Waar	Belastingdienst
Wat	Sociaal medische indicatie kinderopvang
Wanneer	Wanneer één van de ouders lichamelijke, psychische of sociale problemen heeft, niet werkt en er hierdoor geen recht is op een kinderopvangtoeslag en in verband met deze klachten niet zelfstandig voor de kinderen kan zorgen. De gemeente kan dan op basis van een sociaal medische indicatie de kosten van de kinderopvang vergoeden, veelal gelijk aan de vergoeding op grond van de kinderopvangtoeslag.
Waar	Gemeente
Wat	Stichting Leergeld
Wanneer	Stichting Leergeld helpt schoolgaande kinderen uit gezinnen met een minimuminkomen om te participeren in de samenleving. Bijvoorbeeld door het betalen van schoolmaterialen, muzieklessen, sportkleding of het lidmaatschap van de scouting of sportclub. De stichting helpt gezinnen ook een beroep te doen op bestaande gemeentelijke minimavoorzieningen of bijzondere bijstand.
Waar	www.leergeld.nl
Wat	Middelingsregeling
Wanneer	Als een persoon enkele jaren een sterk wisselend inkomen heeft, dan kan men mogelijk gebruik maken van de regeling belastingmiddeling. Men kan dan belasting terugkrijgen, door het gemiddelde inkomen van de afgelopen drie jaar te berekenen. Met een sterk wisselend inkomen betaalt men namelijk vaak meer belasting dan wanneer men een gelijkmatig verdeeld inkomen zou hebben.
Waar	Belastingdienst